

Singel 250
Postbus 10872
1001 EW Amsterdam

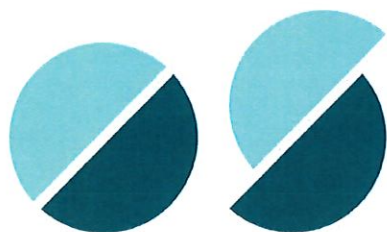
+31 (0) 20 528 73 30
info@kopofmunt.com
kopofmunt.com

KvK 34138535
IBAN NL27RABO0124901522

Jaarrekening 2020

Stichting Open State Foundation
te Amsterdam

<u>Inhoudsopgave</u>	pagina
BESTUURSVERSLAG	3
Samenstellingsverklaring	13
JAARREKENING 2020	14
1. Balans per 31 december 2020	15
2. Staat van baten en lasten over 2020	17
3. Toelichtingen	18

**OPEN STATE
FOUNDATION**

JAARVERSLAG 2020

Wat deed Open State Foundation in 2020 om te komen tot een digitaal transparante overheid en daarmee een vitale democratie?

OSF werkte aan het ontsluiten van informatie van publieke instellingen als open data en bevorderde hergebruik van die data door burgers, journalisten, maatschappelijke organisaties, kunstenaars, wetenschappers, ambtenaren, beleidsmakers en volksvertegenwoordigers.

Tien hoogtepunten in 2020

1. Wij brachten overzicht in het corona-beleid van decentrale overheden

Ook Open State Foundation kon niet om alle corona-ontwikkelingen heen. Terwijl op vele vlakken projecten tijdelijk stil kwamen te liggen, werd de missie van Open State Foundation alleen maar meer relevant. Immers, een crisis die zijn weerga niet kent en waar niemand binnen de overheid echt op was voorbereid, zorgt voor een reeks maatregelen, nieuwe processen en een stortvloed aan informatie die open en transparant dienen te zijn.

Naast de 'gebruikelijke' [roep en lobby om duidelijkheid en transparantie over wat er binnen de overheid speelt rondom COVID-19](#), heeft Open State Foundation samen met It's Public opgetrokken om aan het begin van de eerste golf te [monitoren welke landelijke maatregelen er werden afgekondigd](#) en waar de informatie hierover te vinden was. Hierbij hebben beide organisaties talloze webpagina's van de 355 gemeenten, 12 provincies en 25 veiligheidsregio's afgestruind en de [juiste data verzameld](#).

Tijdens deze zoektocht merkten we dat elke decentrale overheid op een andere manier communiceerde over deze informatie, waardoor de som der delen minder transparant was dan de delen (lees: de decentrale overheden). Het maken van vergelijkingen is bijvoorbeeld lastig, omdat informatie versnipperd gepubliceerd is. Met financiering van het SIDN Fonds heeft Open State Foundation daarom het platform [CoronAlert.nl](#) ontwikkeld, waar alle nieuwsberichten van lokale overheden over corona centraal worden verzameld en als open data beschikbaar worden gesteld voor hergebruik.

Open State Foundation was ook [betrokken bij de ontwikkeling](#) van de CoronaMelder-app.

2. Wij zwengelden kritische vragen aan in de Tweede Kamer over de afgezwakte Wet open overheid

De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is zwaar verouderd en moet worden vervangen door de Wet open overheid (Woo) die uitgaat van actieve openbaarmaking door de overheid. Dat laatste is echter

niet vanzelfsprekend en de Woo kent ook tegenstanders. Een eerdere versie van de wet werd uitgekleed en stond in 2020 opnieuw op de agenda van de [Tweede Kamer](#). Open State Foundation voerde een coalitie aan waarbij ook NDP Nieuwsmedia, het Nederlands Genootschap van Hoofdredacteurs, de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) en de Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ) zijn aangesloten. [Boodschap](#): Woo is een stap in de goede richting, maar moet op een aantal punten echt worden verbeterd. Open State Foundation sprak met Kamerleden, stuurde brieven uit en schreef een opinieartikel in de Volkskrant. Onze inbreng werd aangehaald door de initiatiefnemers van de wet en uiteindelijk werd deze met een aantal gewenste verbeteringen begin 2021 door de Tweede Kamer aangenomen.

3. Developers en beleidsmakers brachten we dichter bij elkaar

Er is een verandering zichtbaar binnen de Nederlandse overheid wat betreft het aantrekken van hulp van externe partijen. Het eerder beschreven corona-melder-proces is daar het schoolvoorbeeld van, maar het is ook duidelijk dat de overheid op een andere manier naar ontwikkeltrajecten wil kijken. Een ander goed voorbeeld is het programma *Start-up in Residence*, waarbij vraagstukken aan start-ups worden voorgelegd om zo tot innovatieve oplossingen te komen. Dit is een breuk met het bekende proces, waarbij in aanbestedingsroutes de overheid zelf een oplossing formuleert.

Hoewel Open State zichzelf niet ziet als een start-up hebben wij in het SiR-programma meegedraaid. Verschillende overheidspartijen zoals Logius, DigiCampus en de Gemeente Den Haag waren (en zijn nog steeds) zoekende naar manieren om de digitale overheid in Nederland centraal bij elkaar te brengen in plaats van de huidige situatie waarbij overheidsorganisaties zelf het wiel continu opnieuw uitvinden. Deze wens ligt in lijn met de visie van Open State Foundation dat een open en transparante overheid gepaard moet gaan met een centrale ‘bibliotheek’ waar alle instrumenten en ideeën om transparantie te bewerkstelligen gedeeld kunnen worden.

Open State heeft GovHub voorgedragen als lange-termijnoplossing. Op den duur zou naar voorbeeld van onder andere <https://developers.italia.it/en/> een online developersplatform moeten worden ontwikkeld, waarop elke developer en beleidsmedewerker die de digitale overheid wil verbeteren terecht kan. Gedurende het traject kwam naar voren dat het team achter developer.overheid.nl eenzelfde visie voor ogen hadden, waardoor verder bouwen op dit platform de logische stap was. Om die reden heeft één van onze developers zich gedurende vier maanden aangesloten bij dat team. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe functie op het platform: [code sharing](#), waardoor alle open source van de Nederlandse overheid makkelijk gedeeld kan worden.

4. Het UBO-register ging live, maar alles behalve open genoeg

Ook in 2020 heeft de Open State Foundation zich ingezet om het [UBO-register open en toegankelijk te maken voor iedereen](#). Personen die zeggenschap hebben in ondernemingen (uiteindelijke belanghebbenden) van bedrijven hebben per september 2020 de plicht zich te registreren. Deze informatie is essentieel in de strijd tegen corruptie, witwassen en fraude, maar toch is deze informatie niet openbaar beschikbaar. Hierdoor kunnen (onderzoeks)journalisten en publieke watchdog's die

juist in deze strijd een fundamentele bijdrage kunnen leveren (zie [Panama Papers](#)) hun werk niet goed doen.

Gesteund door de Open Society Foundations hebben we in 2020 ICTRecht een [onderzoek](#) laten uitvoeren naar hoe de AVG, het UBO-register en de nieuwe PSI Directive met elkaar in lijn gebracht kunnen worden. Daarnaast hebben we ons binnen de Tweede Kamer, Eerste Kamer en in Europa hard gemaakt voor het gratis openbaar maken van de informatie besloten in het UBO-register als open data. Onder andere door een bijdrage te leveren aan de bespreking van de [wetswijziging in de Eerste Kamer](#) en in samenwerking met Access Info Europe, Open Contracting Partnership, OpenCorporates, OpenOwnership, Organized Crime and Corruption Reporting Project OCCRP, The B Team, Transparency International meer dan [100 handtekeningen](#) opgehaald tegen de herziening van de PSI Open Data Directive.

Om de verschillende vormen van implementatie in de Europese Unie-landen met elkaar te vergelijken hebben we een online UBO-atlas ontwikkeld.

Ook in 2021 zullen wij ons in samenwerking met gelijkgestemden inzetten op dit dossier, met speciale aandacht op het zoveel mogelijk openbaar maken van data uit het handels- en UBO-register, het verdienmodel van de KvK, het door de KvK geclaimde databankenrecht en de Europese PSI Open Data Directive en Data Governance Act.

5. Wij maken de aanstaande verkiezingen een stuk opener

In 2020 hebben we ons ingezet de Tweede Kamerverkiezingen van begin 2021 een stuk opener te maken. Dat deden we met drie concrete projecten:

- **Programmavergelijker:** In deze tool zetten we [alle politieke partijprogramma's naast elkaar](#). Hoewel verkiezingsprogramma's op zich open zijn, is in de praktijk de toegankelijkheid voor het brede publiek beperkt. Media maken vaak een selectie en de omvang van de partijprogramma's schrikt burgers af. Met de gedachte dat een compleet overzicht voor een democratische keuze van groot belang is, hebben we alle programma's op een rijtje gezet met daarbij een zoekfunctie voor al die programma's tegelijkertijd. De eerste feedback is positief; tegelijkertijd is meer inzicht en meer gebruikersvriendelijkheid gewenst. Doorontwikkeling van deze vergelijker, ook voor komende verkiezingen, staat dan ook in 2021 op de agenda.
- **Waar is mijn stemlokaal:** Met de coronacrisis nog in alle hevigheid onder ons en de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021 in aantocht, zijn wij eind 2020 aan de slag gegaan met het opzetten en herhalen van het 'Waar is mijn stemlokaal'-project. Met dit project worden al een aantal jaar de locaties van stembureaus binnen heel Nederland ontsloten als open data en gepubliceerd op [waarismijnstemlokaal.nl](#). Hierdoor kunnen mensen via een digitale kaart makkelijk zien waar in hun omgeving het dichtstbijzijnde stembureau is. De kaart en de open data is in de afgelopen jaren meer dan een miljoen keer gebruikt. Door de aangescherpte toegankelijkheidseisen en de te verwachten beperkingen voor de selectie en inrichting van stembureaus door corona zijn wij in samenwerking met het ministerie van BZK, de Kiesraad en VNG Realisatie in 2020 aan de slag gegaan met het updaten van de [Stembureaus Open Data Standaard](#). Deze standaard wordt toegepast om te garanderen dat alle gemeenten dezelfde informatie over stembureaus in open data ontsluiten.

- **Verkiezingsuitslagen:** Net als bij de Provinciale Statenverkiezingen van 2019 willen we de uitslagen van de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen snel als open data beschikbaar stellen. Eind 2020 zijn we een project gestart dat, gesteund door het SIDN-fonds en in samenwerking met de Volkskrant en KRO-NCRV's Pointer, dit mogelijk moet gaan maken.

6. Wij lanceerden een site met nieuws van Europese politieke partijen: Poliscoops

In 2020 is het project PoliFLW EU afgerond met de lancering van [Poliscoops](#). Deze Europese variant op [PoliFLW](#) geeft gebruikers de mogelijkheid om nieuwsartikelen te vinden uit alle EU-lidstaten en het Verenigd Koninkrijk. Door de integratie van vertalingstool zijn alle artikelen te lezen in de oorspronkelijke taal, Engels, Duits of Frans. Poliscoops geeft burgers de kans om hun nieuws te vergelijken met dat uit bijvoorbeeld een buurland, maar ook om een verzameling te vinden uit je eigen land. Met Poliscoops is het voor iedereen mogelijk om nieuwstrends en artikelen te vinden over de voor hen belangrijke onderwerpen. Natuurlijk is Poliscoops open source gebouwd en staat de code op onze [GitHub](#).

Poliscoops is niet zo hyper-lokaal geworden als PoliFLW doordat het grote aantal lokale bronnen vereist dat gebruikers deze zelf toe kunnen voegen. Om de ontdekkingswaarde te vergroten staat een verdere doorontwikkeling van Poliscoops op de to-do lijst van Open State.

7. Bij het ministerie van Defensie kregen we een voet tussen de deur

Het ministerie van Defensie is één van de [meeste gesloten overheidsinstanties](#) van Nederland. Hoewel dit logischerwijs het gevolg is van de aard en activiteiten van de organisaties, is het juist belangrijk om transparant te zijn wanneer het wel kan. Dit bevordert het rekenschap afleggen door de Nederlandse overheid.

Open Defensie is daardoor een breed project - waarbij elke kans richting openheid aangegrepen moet worden. Zo heeft SP vragen gesteld in het parlement aan het ministerie, gebaseerd op onze aanbevelingen om hen onder druk te zetten voor meer transparantie. Dit had direct betrekking op de begrotingsbehandeling in de Tweede Kamer. Ook hebben we gesprekken gevoerd met parlementariërs van D66 en GroenLinks om steun te krijgen voor meer transparantie op het ministerie.

In november/december 2019 ontstond er een schandaal in Nederland dat betrekking had op de mate van transparantie van het ministerie van Defensie rondom de luchtaanvallen op Hawija. Sinds 2020 vormt Open State Foundation daarom samen met AirWars, Pax, Amnesty International en Universiteit Utrecht een gelegenheidscollectief en heeft deze kans aangegrepen om actief druk uit te oefenen op het ministerie over transparantie over burgerschade, maar ook over transparantie in het algemeen. Een voorbeeld hiervan is een opinieartikel in een landelijk dagblad.

Deze druk heeft geleid tot een nauwe dialoog met het ministerie en de huidige zogeheten Roadmapsessies die ervoor moeten zorgen dat er concrete stappen worden gezet die de transparantie bevorderen (zoals het opstellen van een standaard voor datasets). Deze uitnodiging van het ministerie van Defensie versterkt onze positie in het stakeholderveld, en geeft bovendien aan dat

het ministerie ons erkent als een belangrijke speler in het organiseren van hun transparantieprocessen.

Tastbare resultaten zijn de openbare projectpagina's, het onderzoeksartikel dat op de Open State website is gepubliceerd, de feitelijke vragen die in het parlement zijn gesteld, de uitkomsten van het WOB-verzoek en de actieve betrokkenheid bij het ministerie bij het Hawija-transparantieproces. Het meest substantiële resultaat van ons werk is te zien in de publicatie van de allereerste datasets die door het ministerie van Defensie zijn vrijgegeven (en het feit dat zij hier actief over hebben gecommuniceerd). Deze datasets brengen de inzet van de Nederlandse luchtmacht in Irak in de periode 2014-2018 in kaart en zijn terug te vinden op de centrale database van de Nederlandse overheid.

8. We waren betrokken bij de uitvoering van het Actieplan Open Overheid - en gaven input voor het nieuwe Actieplan

Net als in 2019 was Open State Foundation in 2020 nauw betrokken bij het Actieplan Open Overheid 2018-2020. Mede door de coronapandemie heeft dit actieplan een langere looptijd gekend, en is deze pas eind 2020 afgelopen. Het internationale Open Government Partnership (OGP) is een samenwerkingsverband van ruim 70 landen om te komen tot een opener overheid. De Nederlandse inzet is vastgelegd in het [Actieplan Open Overheid 2018-2020](#). De lidstaten maken elke twee jaar een nieuw plan met actiepunten die moeten leiden tot meer openheid. De supervisie van dit plan is belegd bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Sinds januari 2018 is OSF betrokken geweest bij 2 van de 11 punten: Open Besluitvorming en Open Wob. Voor Open Besluitvorming is samengewerkt met verscheidene provincies en andere organisaties om besluitvorming bij lokale en regionale overheden via een centraal platform als open data beschikbaar te stellen. Uiteindelijk hebben 199 gemeenten en provincies tijdens de looptijd van het actieplan aansluiting gevonden bij het platform.

Onder de noemer Open Wob werkt OSF aan een gestandaardiseerde wijze van het publiceren van Wob-verzoeken en -besluiten. Zo'n standaard ontbreekt, evenals een centrale plek, waardoor er nauwelijks sprake is van hergebruik van de informatie die vrijkomt na een Wob-verzoek. We werken daarin samen met provincie Noord-Holland en VNG Realisatie. In 2019 is een kopgroep van gemeenten, provincies, VNG, OSF en politie aan de slag gegaan met een standaard om Wob semantisch op eenzelfde manier te ontsluiten. Deze semantische standaard is nu afgerond.

Daar moet nu nog een technisch standaard voor gemaakt worden en handleidingen over hoe overheden kunnen aansluiten op Open Wob. Dit maakt onderdeel uit van het [Actieplan Open Overheid 2021-2022](#). Wij zijn vooral adviseur, geven ondersteuning en helpen met de promotie van Open Wob vanuit onze expertise met Wob-verzoeken. Hiermee hebben we een minder centrale rol als voorheen; het is nu aan de overheid om het daadwerkelijk op te pakken.

9. Samen met CBS werkten we aan het ontsluiten van financiële detaildata

Sinds 2013 richten wij ons op het openbaar maken van de begrotingen en realisaties van gemeenten, provincies en waterschappen in Nederland. Op de openspending.nl make we de huishoudboekjes van lokale overheden inzichtelijk en vergelijkbaar. Met het doel om hergebruikers (o.a. journalisten, raadsleden) toegang te geven tot dit type informatie. In 2020 heeft dit geleid tot een project samen met het CBS in opdracht van het Ministerie van BZK gericht op het ontsluiten van financiële detaildata in het dataformaat JSON, het ontwikkelen van een controletool voor [Informatie voor Derden](#) (Iv3) en het ontwikkelen van een advies 'financiële detaildata ontsluiten doe je zo'.

Als resultaat biedt het CBS nu de mogelijkheid aan Iv3 te ontsluiten in JSON-formaat in plaats van als spreadsheet, wordt ook de informatie in dit open data format via controletool geverifieerd en gecontroleerd en wordt begin 2021 het advies gepubliceerd. In 2021 richten wij de focus op het ontwikkelen van een open data standaard voor financiële detaildata, net zoals dit voor Iv3 is gedaan en lokale overheden ertoe zetten ook detaildata structureel middels het gebruik van deze standaard te laten ontsluiten.

10. We maakten subsidies transparanter met 'Open Poen'

[Open Poen](#) is een hulpmiddel voor het aanvragen, besteden en verantwoorden van verleende subsidies. Het doel is door de verantwoording transparant te maken, burgers meer inzicht te verschaffen in subsidieverstrekking en daarmee drempelverlagend te werken voor anderen die ook een subsidie willen aanvragen. Daarnaast moet het de verantwoording versimpelen door een directe koppeling met de bankrekening van het project. Hierdoor komt elke uitgave automatisch in de verantwoording terecht.

De pilotversie is in 2019 met de gemeente Amsterdam ontwikkeld. Na de afwikkeling van die pilotfase van Open Poen is het platform in 2020 door de gemeente Amsterdam ingezet voor de uitvoer van noodplannen. Zo is er twee miljoen euro verdeeld via de Coöperatieve Vereniging Breedbandnetwerk Onderwijs Amsterdam. Dit geld is besteed aan het voorzien van internetverbindingen en laptops voor leerlingen die vanwege de lockdown in het voorjaar thuis les kregen maar daar niet de middelen voor hadden. De doorontwikkeling van het Open Poen-platform op basis van nieuwe functionaliteitseisen is in samenwerking met gemeente Amsterdam in 2020 doorgegaan.

Vanaf de zomer 2020 tot en met de zomer 2021 is Open Poen een van de projecten van het [innovatiebudget van het ministerie van BZK](#) waarbij wij samen met de gemeente Amsterdam en de provincie Friesland verder werken aan het implementeren en integreren van Open Poen als tool en methode voor subsidieverlening. Deze samenwerking zal in 2021 de eerste vruchten afwerpen met een volgende pilotversie en een versie voor de provincie Friesland.

En verder

Naast de genoemde hoofdpunten gebeurde er nog meer afgelopen jaar. Zo lanceerden we aan de start van 2020 de vernieuwde openstate.eu website. Ook werkten we aan de 1848.nl, de website die live alle politieke ontwikkelingen (Kamerstukken, de politieke agenda, politiek nieuws) brengt. Open State Foundation publiceerde ook in 2020 weer de begrotingen/jaarrekeningen van alle gemeenten, provincies en gemeenschappelijke rekeningen op openspending.nl. We deden maandelijks een scan naar de [veiligheid van verbindingen van overheidswebsites](#) (HTTPS, HSTS, etc.). En niet te vergeten, [Politwoops bestaat 10 jaar!](#)

Wij gaven dit jaar advies over verschillende onderwerpen. Zo brachten wij aanbevelingen uit over een algoritmeregister en adviseerden wij over het bijscholen van gemeenteambtenaren in de "Wob-mentaliteit". Deze mentaliteit ligt aan de basis van een goede uitvoering van de Wob en straks de Woo. Om de kosten te beperken van deze wetten is het zaak om zo vroeg mogelijk in de processen effectieve acties te implementeren en het denken om te zetten naar 'open-by-design'.

Onze boodschap van een digitaal transparante overheid droegen we in 2020 op verschillende manieren uit. Natuurlijk via de al genoemde vernieuwde website, maar ook middels onze [nieuwsbrieven](#), [tweets](#) en artikelen en columns, waaronder onze vaste column in iBestuur. Openbare optredens waren dit jaar door de coronapandemie wat beperkt. Maar niet geheel afwezig; zo zat Open State Foundation in een discussiepanel bij het Informatiefestival van het programma Stukken Beter (van het ministerie van Justitie en Veiligheid), in de jury van de Stuivering Open Data Award en [aan de discussietafel van de Dag van de Actieve Openbaarmaking](#).

De mensen van Open State Foundation

In 2020 gebeurde er veel op personeelsgebied; het team werd behoorlijk opgeschuud. Directeur Wilma Haan droeg op 1 september het [stokje](#) over aan Serv Wiemers. Ook in 2020 vertrokken projectleiders Lisette Kalshoven en Nora Al Haider en developer Benjamin Broersma. Daarvoor in de plaats kwamen twee nieuwe projectleiders: Tim Vos-Goedhart en Jesse Renema. Lisette Kalshoven keerde meteen terug als bestuurslid van de stichting Open State Foundation.

Tot slot een korte algemene terugblik – en vooruitblik

Voor vrijwel iedereen was 2020 een bewogen jaar. Ook voor Open State Foundation. De coronacrisis en de maatschappelijke effecten daarvan zorgden in de eerste helft van 2020 voor veel vertragingen in projecten en dat had een effect op onze financiële positie. Open State Foundation moest bezuinigen en een beroep doen op de NOW-regeling. Tegelijkertijd sprongen we ook in op de nieuwe situatie met een actieve rol bij de ontwikkeling van de coronamelder-app en het bouwen van de site

CoronAlert. Met een vernieuwd team kreeg Open State Foundation na de zomer ook weer hernieuwde energie. Projecten werden opgezet, uitgevoerd en binnengehaald, waardoor de financiële positie er eind 2020/begin 2021 weer gezond uit ziet.

Het laatste deel van 2020 hebben we ons natuurlijk ook gericht op het bouwen van het nieuwe team. Dat is soms makkelijk omdat we een goed stel enthousiaste mensen hebben, en soms ook moeilijk omdat altijd thuis werken vanachter je scherm zo z'n beperkingen heeft.

Een nieuw team gaat om mensen, om de samenwerking onderling en met de buitenwereld, maar ook om een vernieuwde aanpak voor de komende jaren. Eind 2020 zijn we begonnen met het ontwerpen van de nieuwe strategie van Open State Foundation voor de periode 2021-2023. Die strategie zal in het eerste kwartaal van 2021 zijn afgerond en moet Open State Foundation een duidelijke en stevige positie geven. Want onze missie, kort gezegd: open overheidsinformatie voor een vitale democratie, is in een tijd van groeiende overheidsmacht en voortschrijdende digitalisering relevanter dan ooit.

Financieel verslag – Jaarrekening

[zie financieel jaarverslag]

Singel 250
Postbus 10872
1001 EW Amsterdam

+31 (0) 20 528 73 30
info@kopofmunt.com
kopofmunt.com

KvK 34138535
IBAN NL27RABO0124901522

Stichting Open State Foundation
T.a.v. de directie
Kattenburgerstraat 5
1018 JA Amsterdam

Amsterdam, 24 mei 2021

Geacht bestuur,

Hierbij brengen wij het rapport uit over de jaarrekening 2020 van Stichting Open State Foundation. De balans per 31 december 2020, de winst- en verliesrekening over 2020 en de toelichting, die tezamen de jaarrekening 2020 vormen, zijn in dit rapport opgenomen.

SAMENSTELLINGSVERKLARING

De jaarrekening 2020 van Stichting Open State Foundation te Amsterdam is door ons samengesteld op basis van de van u verkregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2020 en de winst en verliesrekening over 2020 met de daarbij behorende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Open State Foundation. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Wij danken u voor de opdracht en zijn graag bereid tot het geven van een nadere toelichting.

met vriendelijke groet,
Kop of Munt

Kees Leijts
Registeraccountant

JAARREKENING 2020

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2020

(samenstellingsverklaring afgegeven, na resultaatbestemming)

ACTIVA

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa:		
Inventaris en apparatuur	13.971	19.038
	<u>13.971</u>	<u>19.038</u>
Financiële vaste activa:		
Deelnemingen	23.758	17.766
	<u>23.758</u>	<u>17.766</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa:		
Debiteuren	39.857	60.198
Belastingen	3.022	3.022
Overige vorderingen en overlopende activa	44.058	25.597
	<u>86.937</u>	<u>88.817</u>
Liquide middelen	229.594	100.123
	<u><u>354.260</u></u>	<u><u>225.744</u></u>

		PASSIVA	
	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>	
STICHTINGSVERMOGEN			
Stichtingsvermogen	90.962	89.038	
	<u>90.962</u>	<u>89.038</u>	
 KORTLOPENDE SCHULDEN			
Crediteuren	7.484	14.374	
Belastingen	65.482	20.669	
Overige schulden en overlopende passiva	190.332	101.663	
	<u>263.298</u>	<u>136.706</u>	
	 <u><u>354.260</u></u>	 <u><u>225.744</u></u>	

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

(samenstellingsverklaring afgegeven)

	realisatie 2020	begroting 2020	realisatie 2019
Omzet	140.625	346.837	372.915
Overige opbrengsten	252.217	0	174.325
	<u>392.842</u>	<u>346.837</u>	<u>547.240</u>
Directe projectlasten	16.618	0	76.003
Brutowinst	376.224	346.837	471.237
Personeelskosten	332.216	329.114	428.747
Afschrijvingen	5.702	6.321	6.986
Overige bedrijfskosten	42.240	44.265	55.411
	<u>380.158</u>	<u>379.700</u>	<u>491.144</u>
Bedrijfsresultaat	-3.934	-32.863	-19.907
Financiële baten en lasten	-134	-120	-123
Resultaat deelnemingen	5.992	0	4.474
	<u>1.924</u>	<u>-32.983</u>	<u>-15.556</u>
Nettoresultaat	1.924	-32.983	-15.556

Het nettoresultaat is toegevoegd/onttrokken aan het stichtingsvermogen.

3. TOELICHTINGEN

Stichting Open State Foundation is statutair gevestigd te Amsterdam en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 816078105.

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Open State Foundation bestaan uit:

Het bevorderen van democratische transparantie, verantwoording en participatie tussen burgers, politiek en de overheid.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 voor Organisaties zonder winststreven zoals gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Continuïteit

De vennootschap heeft in het boekjaar 2020 te kampen met de gevolgen van het 'Corona-virus'. Dit heeft voor de rechtspersoon geresulteerd in een forse omzetsdaling. Hierdoor bestaat er een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de vennootschap. In het verleden hebben wij echter een financiële buffer opgebouwd. Deze buffer tezamen met doorgevoerde kostenbesparingen en door de overheid toegezegde steun zorgt ervoor dat wij verwachten de activiteiten te kunnen blijven voortzetten. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vennootschap.

Het gebruik van schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur over verschillende zaken een oordeel vormt en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, zal de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen worden bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige periode waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingprijs.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van de vennootschap.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het resterende aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat wordt in aanmerking genomen het in het verslagjaar gedeclareerde dividend van de deelneming, waarbij niet in contanten uitgekeerde dividenden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Vorderingen

Kortlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, indien nodig onder een aftrek van een voorziening wegens mogelijke oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Alle onder de kortlopende vorderingen opgenomen bedragen hebben een looptijd van minder dan een jaar.

Kortlopende schulden

Alle onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen hebben een looptijd van minder dan een jaar.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Opbrengstverantwoording

Algemeen

De brutomarge bestaat uit de netto-omzet en de wijzigingen in onderhanden werk, de overige bedrijfsopbrengsten en de kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten. Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van diensten en gerealiseerde projectopbrengsten uit hoofde van onderhanden projecten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Verlenen van diensten

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Deze kosten worden opgenomen in dezelfde periode als waarin de bijbehorende omzet is verantwoord.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur / verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Bedrijfskosten

Bedrijfskosten worden verantwoord in de periode waarop ze betrekking hebben.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

ACTIVA

<u>Inventaris en apparatuur</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Boekwaarde per 1 januari	19.038	24.207
Investerings boekjaar	635	1.998
Desinvesteringen boekjaar	0	-159
Afschrijvingen boekjaar	-5.702	-6.759
Afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	0	-249
Boekwaarde per 31 december	<u><u>13.971</u></u>	<u><u>19.038</u></u>
Cumulatieve investeringen	30.723	30.088
Cumulatieve afschrijvingen	-16.752	-11.050
Boekwaarde per 31 december	<u><u>13.971</u></u>	<u><u>19.038</u></u>

Voor de vaste activa worden de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

Inventaris en apparatuur	20%
--------------------------	-----

Deelnemingen

In de volgende vennootschappen wordt deelgenomen door Stichting Open State Foundation:

<u>Naam</u>	<u>Vestigingsplaats</u>	<u>Belang</u>	<u>Waardering</u>
Het Nieuwe Stemmen Exploitatie b.v.	Opijnen	20%	3.318
1848 B.V.	Utrecht	20%	20.440
			<u><u>23.758</u></u>

Het verloop van de post deelnemingen is als volgt:	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Boekwaarde per 1 januari	17.766	13.292
Resultaat deelneming 2018	0	798
Resultaat deelneming 2019	-2.402	3.676
Resultaat deelneming 2020	8.394	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>23.758</u></u>	<u><u>17.766</u></u>

Aangezien de resultaten over 2019 pas na de jaarrekening van 2019 bekend is geworden is dat nu opgenomen in de jaarrekening 2020. Het resultaat over 2020 is gebaseerd op basis van voorlopige cijfers van de deelneming.

<u>Belastingen</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Omzetbelasting	3.022	3.022
	3.022	3.022
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Nog te factureren omzet	15.285	20.900
Borgsommen	1.298	1.298
Vooruitbetaalde kosten	8.841	3.399
Nog te ontvangen NOW regeling	18.634	0
	44.058	25.597
<u>Liquide middelen</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
ABN AMRO Bank 490685897 (RC)	112.192	10.222
ABN AMRO Bank 58.72.26.692 (Spaar)	117.402	89.901
	229.594	100.123

De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de vennootschap.

PASSIVA

Stichtingsvermogen

Het verloop van het stichtingsvermogen is als volgt:	2020	2019
	<u> </u>	<u> </u>
Saldo per 1 januari	89.038	104.594
Resultaatbestemming boekjaar	1.924	-15.556
Saldo per 31 december	<u>90.962</u>	<u>89.038</u>

<u>Belastingen</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Loonbelasting	59.826	10.021
Omzetbelasting	5.656	10.648
	<u>65.482</u>	<u>20.669</u>

Overige schulden en overlopende passiva

Nog te betalen kosten	3.500	8.502
Vooruitgefactureerde omzet	0	7.200
Vooruitontvangen subsidies	166.607	56.823
Reservering vakantiegeld	11.866	16.432
Reservering vakantiedagen	8.359	7.858
Reservering prijzengeld	0	1.000
Te betalen nettolonen	0	3.848
	<u>190.332</u>	<u>101.663</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen:

Het huurcontract is verlengd tot 31 maart 2021 voor de ruimte aan de Kattenburgerstraat 5 te Amsterdam. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt € 13.230 exclusief servicekosten. Er is een waarborgsom van € 1.298 gestort. Er is een intentie om het huurcontract te verlengen, daar wordt tijdens het uitbrengen van deze jaarrekening nog over onderhandeld.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2020

	realisatie 2020	begroting 2020	realisatie 2019
<u>Omzet</u>			
Opbrengsten projecten	140.625	346.837	297.915
Stichting Adessium	0	0	75.000
	140.625	346.837	372.915
<u>Overige opbrengsten</u>			
Gesubsidieerde projecten	152.734	0	174.325
NOW-regeling	99.483	0	0
	252.217	0	174.325
<u>Directe projectlasten</u>			
Werk derden	12.618	0	70.777
Kosten inkopen	4.000	0	4.694
Kosten catering	0	0	237
Kosten zaalhuur	0	0	0
Kosten marketing projectspecifiek	0	0	62
Kosten diversen	0	0	233
	16.618	0	76.003
<u>Personeelskosten</u>			
Brutolonen	227.584	229.836	306.267
Vakantiegeld	22.188	16.054	22.353
Sociale lasten	52.036	57.739	60.080
Kosten vakantiedagen	500	0	4.804
Kantinekosten	0	360	665
WBSO	0	0	-3.245
Pensioenlasten	23.771	21.285	25.324
Kostenvergoedingen	240	240	240
Reiskostenvergoeding	1.900	2.400	7.800
Overige personeelskosten	3.997	1.200	4.459
	332.216	329.114	428.747

Het gemiddeld aantal FTE bedraagt in 2020: 5,34 (2019: 7,88).

	realisatie 2020	begroting 2020	realisatie 2019
<u>Afschrijvingen</u>			
Inventaris en apparatuur	5.702	6.321	6.986
	5.702	6.321	6.986
<u>Overige bedrijfskosten</u>			
Huisvestingskosten	18.425	18.493	19.375
Kantoorkosten	10.170	11.272	11.776
Verkoopkosten	19	1.200	1.125
Algemene kosten	13.626	13.300	23.135
	42.240	44.265	55.411
<i>Huisvestingskosten:</i>			
Huur	17.545	17.269	17.163
Schoonmaakkosten	965	1.224	1.298
Kleine aanschaffingen	-85	0	914
Overige huisvestingskosten	0	0	0
	18.425	18.493	19.375
<i>Kantoorkosten:</i>			
Kantoorbenodigdheden	286	1.000	1.160
Automatisering	6.660	6.000	5.969
Telefoon en internet	72	72	69
Verzekeringen	3.152	4.200	4.578
	10.170	11.272	11.776
<i>Verkoopkosten:</i>			
Representatiekosten	19	1.200	1.125
Relatiegeschenken	0	0	0
Reis- en verblijfkosten (hotel)	0	0	0
Reis- en verblijfkosten (transport)	0	0	0
Reis- en verblijfkosten (diversen)	0	0	0
	19	1.200	1.125

	realisatie 2020	begroting 2020	realisatie 2019
<i>Algemene kosten:</i>			
Accountants- en administratiekosten	12.347	13.300	19.290
Juridische kosten	0	0	0
Marketing kosten	480	0	3.884
Advieskosten	0	0	0
Overige algemene kosten	799	0	-39
	13.626	13.300	23.135
<u>Financiële baten en lasten</u>			
Financiële baten:			
Overige financiële baten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Financiële lasten:			
Bankkosten	134	120	123
	<u>134</u>	<u>120</u>	<u>123</u>
Saldo financiële baten en lasten	<u>-134</u>	<u>-120</u>	<u>-123</u>

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Amsterdam, ... 2021

Bestuur:

.....
A. Zijlstra

.....
S. Wiemers

.....
C. Roodink